

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

სადოქტორო პროგრამა - „დემოგრაფია“

1. პროგრამის სახელწოდება: დემოგრაფია
Demography
2. მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: სოციალურ მეცნიერებათა დოქტორი დემოგრაფიაში (PhD of Social Sciences in Demography)
3. პროგრამის მოცულობა კრედიტებით (სასწავლო კომპონენტის): 30 კრედიტი (ECTS)
4. პროგრამის ხელმძღვანელი და ავტორი: პროფესორი ვაჟა ლორთქიფანიძე;
5. სწავლების ენა: ქართული;
6. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, რომელიც მიმართულია სტუდენტის კომპეტენციების გამომუშავებასა და დასაქმების სფეროს განსაზღვრაზე

დემოგრაფიის სადოქტორო პროგრამის მიზანია მაღალკვალიფიციური, საერთაშორისო აკადემიურ და კვლევით ბაზარზე კონკურენტუნარიანი, სპეციალისტის მომზადება, რომელსაც ხელეწიფება პრაქტიკულ სფეროში როგორც დამოუკიდებელი, ისე კოლექტიური საქმიანობის წარმართვა, ასევე დემოგრაფიული მეცნიერების განვითარებასა და მომავალი თაობის სპეციალისტთა აღზრდაში წვლილის შეტანა.

ამ თვალსაზრისით, დოქტორანტურის დამთავრების შემდეგ სპეციალისტი უნდა იყოს:

- საერთაშორისო პროფესიულ ქსელებსა და საზოგადოებებში თანამშრომლობისა და ახალი ცოდნის გენერირების შემძლე;
- საფუძვლიანად უნდა იცნობდეს და ფლობდეს როგორც თანამედროვე დემოგრაფიულ კონცეფციებს, პარადიგმებსა და იდეებს, ასევე ზოგადად სამეცნიერო და ექსპერტულ მეთოდებსა და მიდგომებს;
- მზად იყოს საქმიანობის წარმატებით წარმართვისთვის: სახელმწიფო დაწესებულებებში, არასამთავრობო სტრუქტურებსა და კერძო სექტორში, რომლებიც დემოგრაფიის სფეროში მოქმედებს და მას ასევე უნდა შეემდოს შესაბამისი პროფილის საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და კვლევით ცენტრებთან თანამშრომლობა.

7. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა:

დემოგრაფიის სადოქტორო პროგრამაზე ჩაბარების მსურველს უნდა ჰქონდეს მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული ხარისხი.

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

უცხო ენის B2 დონეზე ცოდნის დადასტურება გამოცდით ან შესაბამისი სერტიფიკატით; გასაუბრება სპეციალობაში და

სადოქტორო კვლევითი პროექტის (პროსპექტუსი) გეგმა **(დანართი N1)**, რომელსაც წარმოადგენს დოქტორნატურაში ჩაბარების მსურველი გასაუბრებაზე.

8. სწავლის შედეგი:

დოქტორანტურის კურსდამთავრებული მიიღებს: სოციალურ და დემოგრაფიულ მეცნიერებათა უახლეს მიღწევებზე დამყარებულ ცოდნას, რაც არსებული ცოდნის გაფართოებისა თუ ინოვაციური მეთოდების გამოყენების საშუალებას იძლევა (რეფერირებადი პუბლიკაციისთვის აუცილებელი სტანდარტის დონეზე); სიღრმისეულ ცოდნას როგორც ქვეყანაში, ასევე მეზობელ სახელმწიფოებსა და ზოგადად მსოფლიოში მიმდინარე დემოგრაფიულ პროცესებზე, მათ ტენდენციებსა და განვითარების პერსპექტივებზე.

<p>ცოდნა და გაცნობიერება; უნარები; პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა</p>	<p>კურსდამთავრებული აცნობიერებს თანამედროვე დემოგრაფიული მეცნიერების როგორც თეორიული ასევე პრაქტიკული ხასიათის მიღწევებს და მას შეუძლია:</p> <ul style="list-style-type: none"> • არსებული ცოდნის ხელახალი გააზრებისა და ნაწილობრივ გადაფასების გზით ცოდნის განახლება და გაფართოება; • ჩვენი ქვეყნის დემოგრაფიული პრობლემების გამოსწორების მიზნით ეფექტური დემოგრაფიული პოლიტიკის ღონისძიებების შემუშავება; • დემოგრაფიის სფეროში ინოვაციური კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვა, განახორციელება და შედამხედველობა; • შეიმუშაოს ახლებური კვლევითი და ანალიტიკური მეთოდები და მიდგომები, რომლებიც ახალი ცოდნის შექმნაზეა ორიენტირებული და აისახება საერთაშორისო რეფერირებად პუბლიკაციებში; • სათანადო ინფორმაციის საფუძველზე დემოგრაფიული მოვლენების განვითარების ტენდენციათა გაანალიზება; • ცალკეული ქვეყნების მიხედვით გატარებული დემოგრაფიული პოლიტიკის გამოცდილებათა გათვალისწინებით, ქვეყნის მდგრადი განვითარებისთვის საჭირო ოპტიმალური დემოგრაფიული პოლიტიკის შემუშავება; • დემოგრაფიის სფეროში ახალი, რთული და წინააღმდეგობრივი იდეებისა და მიდგომების კრიტიკული ანალიზი,
--	---

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

	<p>სინთეზი და შეფასება, რითაც მოხდება ახალი მეთოდოლოგიის შემუშავების/განვითარების ხელშეწყობა;</p> <ul style="list-style-type: none"> • პრობლემის გადაჭრისთვის სწორი და ეფექტური გადაწყვეტილების დამოუკიდებლად მიღება; • დემოგრაფიის სფეროში ახალი ცოდნის არსებულ ცოდნასთან ურთიერთკავშირში დასაბუთებულად და გარკვევით წარმოჩენა, ასევე საერთაშორისო სამეცნიერო საზოგადოებასთან თემატურ პოლემიკაში უცხოურ ენაზე ჩართვა; • დემოგრაფიის სფეროში უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნიდან გამომდინარე, ახალი იდეების ან პროცესების განვითარების მზაობა სწავლისა და საქმიანობის, მათ შორის, კვლევის პროცესში; • ღირებულებათა დამკვიდრების გზების კვლევა და მათ დასამკვიდრებლად ინოვაციური მეთოდების შემუშავება.
--	--

9. სწავლების მეთოდები: დოქტორანტურაში სწავლების პროცესში გამოყენებული იქნება შემდეგი მეთოდები: ვერბალური; ახსნა-განმარტებითი; ლიტერატურასა და სხვა წყაროებზე მუშაობის; წერიტი მუშაობის; შედარებითი ანალიზის; სასწავლო და პედაგოგიური პრაქტიკის; საველე კვლევისა და დაკვირვების; სივრცითი და დროითი ანალიზის; სისტემური მიდგომის; მონაცემთა ვიზუალიზაციისა და კარტოგრაფირების; სტატისტიკური ანალიზისა და სხვა მეთოდები.

სწავლების პროცესში გამოყენებული იქნება აგრეთვე ისეთი მეთოდები, როგორცაა: დისკუსია; დებატები; ჯგუფური მუშაობა; პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება; შემთხვევის ანალიზი; გონებრივი იერიში; ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება და ა.შ.

10. დოქტორანტის ცოდნის შეფასების სისტემა: დოქტორანტის ცოდნა თითოეულ სასწავლო კურსში ფასდება 100 ქულიანი სისტემით

დაუშვებელია სტუდენტის (დოქტორანტის) სემესტრული მიღწევის შეფასება მხოლოდ სემესტრის ბოლოს ჩატარებული გამოცდის მიხედვით. სტუდენტის სემესტრის განმავლობაში გაწეული შრომის შეფასება ითვალისწინებს შუა სემესტრულ და სემესტრის დასკვნით შეფასებას.

თითოეულ საგანში საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სქემით:

ქულების რაოდენობა	ნიშანი	შეფასება
91-100	A	ფრიადი

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

81-90	B	ძალიან კარგი
71-80	C	კარგი
61-70	D	დამაკმაყოფილებელი
51-60	E	საკმარისი
41-50	FX	ვერ ჩააბარა (დოქტორანტს მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე გასვლის უფლება)
0-40	F	ჩაიჭრა (დოქტორანტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არა არის საკმარისი, მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი და კრედიტების მისაღებად დისციპლინის კურსი განმეორებით უნდა მოისმინოს).

დასკვნით და დამატებით გამოცდას შორის შუალედი უნდა იყოს არა ნაკლებ 5 (ხუთი) კალენდარული დღისა.

სადისერტაციო ნაშრომის შეფასება კი ხდება საერთო/საუნივერსიტეტო სტანდარტის შესაბამისად.

სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის კომისიის წევრების მიერ დისერტაციის შეფასება ხდება კონფიდენციალურად, ასქულიანი სისტემით.

დისერტაციის საბოლოო შეფასებისათვის სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის კომისიას გამოყავს ქულათა საშუალო არითმეტიკული, რომელსაც შეუფარდებს შეფასებას შემდეგი სისტემის მიხედვით:

სადისერტაციო ნაშრომის შეფასება:

- ა) "summa cum laude" - "ფრიადი" – შესანიშნავი ნაშრომი – შეფასების 91-100 ქულა;
- ბ) "magna cum laude" - "ძალიან კარგი" – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აღემატება, შეფასების 81– 90 ქულა;
- გ) "cum laude" - "კარგი" – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს აღემატება, შეფასების 71– 80 ქულა;
- დ) "bene" - "საშუალო" – საშუალო დონის ნაშრომი, რომელიც წაყენებულ ძირითად მოთხოვნებს აკმაყოფილებს, შეფასების 61–70 ქულა;

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ე)¹ "rite" - "დამაკმაყოფილებელი" – შედეგი, რომელიც, ხარვეზების მიუხედავად, წაყენებულ მოთხოვნებს მაინც აკმაყოფილებს, შეფასების 51– 60 ქულა;

ვ)² "insufficienter"- "არადამაკმაყოფილებელი" – არადამაკმაყოფილებელი დონის ნაშრომი, რომელიც ვერ აკმაყოფილებს წაყენებულ მოთხოვნებს მასში არსებული მნიშვნელოვანი ხარვეზების გამო; შეფასების 41–50 ქულა;

ზ)³ "sub omni canone" - "სრულიად არადამაკმაყოფილებელი" – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს სრულიად ვერ აკმაყოფილებს, შეფასების 40 ქულა და ნაკლები.

11. სასწავლო და კვლევითი კომპონენტი.

სადოქტორო პროგრამის სასწავლო კომპონენტი მოიცავს 30 კრედიტს (ECTS) და გულისხმობს შემდეგ აქტივობებს:

სავალდებულო სასწავლო კომპონენტები - 25 კრედიტი:

- ✓ კვლევის მეთოდოლოგია სოციალურ მეცნიერებებში - ემპირიული კვლევის მეთოდები- 5 კრედიტი
- ✓ დარგობრივი სემინარი - 15 კრედიტი
- ✓ პროფესორის ასისტენტობა - 5 კრედიტი

არჩევითი სასწავლო კომპონენტები: 5 კრედიტი:

- ✓ პროფესორის ასისტენტობა - 5 კრედიტი
- ✓ არჩევითი სასწავლო კურსი ან საზღვარგარეთის აკრედიტებულ უმაღლეს სასწავლებლებში მოსმენილი სადოქტორო სასწავლო კურსი - 5 კრედიტი

სადოქტორო პროგრამის კვლევითი კომპონენტი მოიცავს:

¹ „ა“-„ე“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს ენიჭება დოქტორის აკადემიური ხარისხი;

² მე-2 პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს უფლება ეძლევა ერთი წლის განმავლობაში წარადგინოს გადამუშავებული სადისერტაციო ნაშრომი;

³ „ზ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტი კარგავს იგივე სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლებას.

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

- ✓ სამეცნიერო კვლევითი პროექტი 1
- ✓ სამეცნიერო კვლევითი პროექტი 2
- ✓ სამეცნიერო კვლევითი პროექტი 3
- ✓ სადისერტაციო ნაშრომის მომზადება და დაცვა.

სამეცნიერო კვლევითი პროექტი 1, 2 და 3 მხოლოდ განმავითარებელ შეფასებას მოიცავს და წარმოადგენს დაცვის წინაპირობას, ხოლო სადისერტაციო ნაშრომის დაცვისას გამოიყენება განმსაზღვრელი შეფასება.

სადოქტორო პროგრამაზე სწავლება მინიმუმ ექვსი სემესტრია (3 წელი).

12. დასაქმების სფეროები: სადოქტორო პროგრამის კურსდამთავრებულები შესაძლოა დასაქმდნენ უმაღლეს საგანმანათლებლო ან კვლევით დაწესებულებებში; ასევე იმ სახელმწიფო, საზოგადოებრივ და კერძო სტრუქტურებში (ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების, რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროები, სტატისტიკის ეროვნული სამსახური და სხვ.), რომლებიც საქმიანობენ დემოგრაფიის სფეროებში; დასაქმება შესაძლოა აგრეთვე არასამთავრობო ორგანიზაციებსა და მსხვილ საერთაშორისო ბიზნეს-კომპანიებში, რომელთაც უკვე დღეს სჭირდებათ და მომავალში კიდევ უფრო დასჭირდებათ დემოგრაფიის, განსაკუთრებით კი რეგიონული დემოგრაფიისა და მიგრაციის სპეციალისტები.

13. სამეცნიერო კვლევების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა: სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა; თსუ-ს სამეცნიერო ბიბლიოთეკა, კომპიუტერული ბაზები, რესურს-ცენტრები და სხვა.

მისაღები კონტინგენტი: სადოქტორო პროგრამაზე შესაძლებელია 5 დოქტორანტის მიღება.

14. სადოქტორო პროგრამის მონაწილე აკადემიური პერსონალი: პროფ. ვაჟა ლორთქიფანიძე, ასოც. პროფ. ანზორ სახვაძე

15. პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა: სადოქტორო პროგრამის ფინანსურ უზრუნველყოფას ახდენს თსუ.

16. დამატებითი ინფორმაცია: საქართველოში დემოგრაფიის სადოქტორო პროგრამა წარმოდგენილია მხოლოდ ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში.

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

1		კვლევის მეთოდოლოგია სოციალურ მეცნიერებებში - ემპირიული კვლევის მეთოდები ⁴	5	30	--	15	4	76	125	წინაპირობის გარეშე	✓	✓	იაგო კაჭკაჭიშვილი ნინო დურგლიშვილი ლია წულაძე დავით სიჭინავა დავით სვანაძე ხათუნა მისაშვილი თეონა მატარაძე რევაზ ჯორბენაძე ალექსანდრე კუხიანიძე კორნელი კაკაჩია
2		დარგობრივი სემინარი	15	--	--	--	--	375	375	წინაპირობის გარეშე	✓	✓	სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელი; დოქტორანტის სამეცნიერო ხელმძღვანელი
3		პროფესორის ასისტენტობა	5	--	--	--	--	--	125	წინაპირობის გარეშე	✓	✓	დოქტორანტის სამეცნიერო ხელმძღვანელ(ებ)ი ან სხვა სასწავლო კურსის ლექტორ(ებ)ი
არჩევითი სასწავლო კურსები - 5 კრედიტი (ECTS)													
1		პროფესორის ასისტენტობა	5	--	--	--	--	--	125	წინაპირობის გარეშე	✓	✓	დოქტორანტის სამეცნიერო ხელმძღვანელ(ებ)ი ან სხვა სასწავლო კურსის ლექტორ(ებ)ი

⁴ ამ კურსის გასავლელად მნიშვნელოვანია დოქტორანტს ჰქონდეს ცოდნა, რომელიც შეესაბამება მაგისტრატურის საგანმანათლებლო პროგრამაში შემოთავაზებულ სასწავლო კურსში „კვლევის მეთოდები“ გაწერილ კომპეტენციებს. თუ მას შესაბამისი კომპეტენცია არ გააჩნია, მაშინ ის შესაბამისი პროგრამის მაგისტრატურის საფეხურზე გადის ზემოხსენებულ კურსს და შემდეგ ირჩევს სასწავლო კურსს სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაში.

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

2	არჩევითი სასწავლო კურსი ან საზღვარგარეთის აკრედიტებულ უმაღლეს სასწავლებლებში მოსმენილი სადოქტორო სასწავლო კურსები ⁵	5	--	--	--	--	--	125	წინაპირობის გარეშე	✓	✓	--
კვლევითი კომპონენტი												
1	სამეცნიერო კვლევითი პროექტი 1											
2	სამეცნიერო კვლევითი პროექტი 2											
3	სამეცნიერო კვლევითი პროექტი 3											
4	სადისერტაციო ნაშრომის მომზადება და დაცვა											

პროგრამის ხელმძღვანელის ხელმოწერა _____

ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსის ხელმოწერა _____

ფაკულტეტის სასწავლო პროცესის მართვის სამსახურის უფროსის ხელმოწერა _____

ფაკულტეტის დეკანის ხელმოწერა _____

უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსის ხელმოწერა _____

თარიღი _____

ფაკულტეტის ბეჭედი

⁵ შეფასების დამადასტურებელი შესაბამისი დოკუმენტის წარმოდგენის შემთხვევაში.

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

დანართი № 1

განაცხადის ფორმა

სადოქტორო - კვლევითი პროექტის გეგმა (პროსპექტუსი)

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

სახელი, გვარი:

სადოქტორო პროგრამა:

სადოქტორო კვლევითი პროექტის სათაური:

ა) საკვლევი თემა:

(განსაზღვრეთ საკვლევი თემა და დაასაბუთეთ მისი აქტუალობა).

სიტყვების მაქსიმალური რაოდენობა - 200

ბ) კვლევის მიზანი და ამოცანები, საკვლევი კითხვები, ან/და ჰიპოთეზები (საჭიროების შემთხვევაში).

სიტყვების მაქსიმალური რაოდენობა - 150

გ) კონცეპტუალური/თეორიული ჩარჩო და ლიტერატურის მიმოხილვა:

(წარმოადგინეთ ლიტერატურის მიმოხილვა, რომელიც განსაზღვრავს საკვლევი თემის შესახებ არსებულ ცოდნას და ახალი ცოდნის შექმნის საჭიროებას).

სიტყვების მაქსიმალური რაოდენობა - 500

დ) მეთოდოლოგია და კვლევის განხორციელების ეტაპები:

(აღწერეთ კვლევის მეთოდოლოგია, რომლის საშუალებით იქნება მიღწეული კვლევის მიზანი. სიტყვების მაქსიმალური რაოდენობა - 400

ხელმოწერა:

თარიღი: